Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 158. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 12-го ЛИПНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, JULY 12, 1977 No. 158. VOL. LXXXIV.

ФІНАНСОВІ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ, ВИДАВНИЧІ ТА ІНШІ СПРАВИ БУЛИ ПРЕДМЕТОМ НАРАД І РІШЕНЬ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНС

Джерзі Сіті. — Стан і розвиток та потреби і можливості фінансово-інвестиційних, організаційних, видавничих та інших справ і проблем Українського Народного Союзу були предметом нарад і рішень під час чергових, перших після річного засідання Головного Уряду в травні ц.р., нарад Головного Екзекутивного Комітету УНС, що відбулися тут у приміщеннях Головної Канцелярії в пополудневих годинах минулої п'ятниці, 8-го липня.

Під час нарад Головного Екзекутивного Комітету УНС, в п'ятницю, 8-го липня. На фото (зліва): ред. А. Драган, головний директор УНС на Канаду сен. Павло Юзик, заступник головного предсідника д-р Іван Флис, головний предсідник Йосип Лисогір, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, головний секретар Володимир Сохан, головний касир пані Уляна Дячук і головний організатор Степан Гавриш.

Наради відкрив і ними проводив головний предсідник Йосип Лисогір і в них, разом з головним предсідником, взяли участь усі екзекутивні урядовці: заступник головного предсідника д-р Іван Флис, головний директор УНС на Канаду сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, головний секретар Володимир Сохан, головний касир пані Уляна Дячук та головний організатор Степан Гавриш, як також ред. Антін Драган.

Перед формальним відкриттям нарад п. Й. Лисогір коротко поінформував про створення Коаліції американців слов'янського походження в стейті Ню Джерзі, та про працю стейтової Комісії Парку Свобода, якої він є членом.

Після формального відкриття нарад та схвалення їх порядку і затвердження опублікованого вже протоколу з попередніх нарад Головного Екзекутивного Комітету, серію звітувань традиційно започаткувала пані Уляна Дячук, головний касир, після якої слідували звіти головного секретаря Володимира Сохана, головного організатора Степана Гавриша, заступниці головного предсідника пані Марії Душник, головного директора на Канаду сенатора Павла Юзика, заступника головного предсідника д-ра Івана Флиса та головного предсідника Йосипа Лисогора і на закінчення редактора Антона Драгана.

Звіт головного касира Уляни Дячук

Майно УНСоюзу зросло за перших п'ять місяців 1977 р. до суми $41,852,403.— і виказало зріст на суму $702,000. Через виплату дивіденди у висоті понад $505,000, майно з кінцем червня ц.р. впаде до приблизно $41,400,000.

По кінець травня зібрано членських вкладок на суму $1,300,194, що було на $4,000 менше чим в тім самім часі попереднього року. З кінцем червня ц.р. сума зібраних вкладок дала вже приблизно, $1,553,048, що є на майже $9,000 більше чим рік раніше.

Відсотки від бондів дали прибутків у висоті $642,968 і зросли в 1977 р. на майже $74,000. Відсотки від гіпотечних позичок впали в цім році на $15,000 та дали суму $90,523.

Прибутки Союзівки були по травень ц.р. на понад $30,000 вищі від прибутків з минулого року та дали суму $83,579.

Прибутки „Свободи" були також вищі. Їх загальна сума $239,511 перевищила суму з попереднього року на приблизно, $26,000.

В другім тижні червня ц.р. вислано членам їх дивідендові чеки, як вже згадано, на суму $505,675. Цього року власники грамот, які в 1976 осягнули 79 літ, або більше, дістали дивіденду у висоті 12 місячної вкладки.

За минулі 44 роки виплачено членам $8,861,000 дивіденди.

Виплати грошових зворотів виказали зріст на $5,000 та дали суму $108,560. Посмертних виплат було на суму $285,073, що було на $23,300 менше, але в червні ц.р. виплачено аж $91,545,00, на $45,625 більше чим у червні 1976 року. Згинули три члени в автомобілевих випадках і виплачено їх дві акцидентові грамоти, по $5,000,- кожна.

За дозрілі вивінувальні грамоти виплачено суму $366,437 на $18,000 менше від попереднього року.

Видатки „Союзівки" дали суму $87,462, а минулого року дали $68,800. Крім цих видатків, по травень цього року видано майже $25,300.- на поправи і перебудову домів, чим збільшено вартість реальности. Для покриття додаткових видатків перенесено з наших Фондів суму $35,000, які ми сподіємося до кінця сезону „Союзівка" поверне нам, як це було в попередніх роках.

Видатки друкарні дали суму $238,653, на $21,823 більше чим рік раніше. „Свободі" виплачено суму $98,000, що є на $9,000 менше, як попереднього року.

Через звишку у стейтових ставках пішли вгору всі

(Закінчення на ст. 4-ій)

Пастор Володимир Домашовець очолив Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков

Міннеаполіс, Міннесота (вг). — 32-ий З'їзд Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков ЗСА відбувся цього року в українській баптистській церкві в Міннеаполісі, Міннесота, в днях від 1-го до 4-го липня. Представники й делегати із Баптистських Церков прибули на свій духовий і діловий з'їзд, щоб вислухати звіти свого проводу про успіхи діла Божого, пережити духовне спілкування, накреслити напрямні розвитку праці та вибрати провід Об'єднання на наступну каденцію.

Пастор Вол. Домашовець

Під час ділової частини з'їзду внесено поправки до статуту Об'єднання, прийнято рішення посилити виступи в обороні Віри і Церкви в Україні, розгорнути широку місійну діяльність Об'єднання, поглибити духовний рівень віруючих, вивчаючи Слово Боже — Святу Біблію, велично відзначити 125-річчя Баптистської Церкви в Україні та підготовляти вірних до зустрічі з Богом. Делегати З'їзду обрали також свій провід на наступні три роки, який очолив відомий баптистський діяч, пастор Володимир Домашовець. Молитовно затверджено духовну раду Об'єднання в такому складі: пастор Володимир Домашовець — голова, пастор Олекса Гарбузюк — генеральний секретар, пастор Іван Поліщук — заступник голови, пастор Дмитро Марійчук — секретар, пастор О. Перехрест — заступник, пастор І. П'ятковський — скарбник, пастор Михайло Якубович — заступник, і в члени Ради увійшли — В. Ковалик, І. Беркута, Я. Папроцький і М. Возьний — кандидат.

Провід Об'єднання молоді очолив абсольвент Українського Біблійного Інститут, диякон Павло Пасічник із Міннеаполісу.

Проповідями Слова Божого служили проповідники: Олекса Гарбузюк, голова Всеукраїнського Євангельсько - Баптистського Братства, Володимир Домашовець, С. Настека (гість з України), О. Перехрест, Д. Марійчук, Я. Папроцький і М. Якубович. Два хори — із Чікаго й Міннеаполісу — прикрашували всі Богослужения співом духовних гимнів.

З'їзд прийняв резолюції, в яких засудив переслідування Українських Церков совєтським окупантом України і за духом акції Світового Конгресу Вільних Українців закликав своїх вірних посилити виступи в обороні переслідуваних за Віру Христову в Україні.

Ансамбль „Кобза" і танцюристи були атракцією мистецької програми на Союзівці в кінці минулого тижня

Кергонксон, Союзівка (В. Л-ць). — Виступ дівочого Ансамблю з Олбанської округи „Кобза" під мистецьким керівництвом Ярослава Кушніра, танцюристів Союзівки (Маруся Королишин, Аня Помяк, Ірка Майнич), а також трьох танцюристів з відомого Ансамблю „Верховинці" Осередку СУМА ім. ген. хор. Т. Чупринки в Ню Йорку під керівництвом хореографа Олега Ґензи (Оля Ґенза, Михайло Масний, Олександер Родзінський), як рівнож кінцевий концерт хлоп'ячого табору — були атракцією великої мистецької програми в кінці минулого тижня, 8, 9 і 10-го липня ц.р. на цій виховно-відпочинковій Оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах біля Кергонксону.

Програма почалась уже в п'ятницю, 8-го липня, товариською забавою, до якої приґравала оркестра Союзівки під керівництвом Александра Худолія, акордеоніста, із виступом співачок сестер Марусі Штинь і Орисі Штинь-Ґевки. В суботу вечором, після мистецької програми, гості забавлялися під зоряним небом Союзівки під звуки оркестри Богдана Гірняка із солістом Ігорем Раковським.

(Закінчення на ст. 3-ій)

В Лондоні, Канада, відбулася Одумівська Зустріч

Лондон, Канада (О.Ш.). — Вже в п'ятницю, 1-го липня 1977 р. одумівська молодь, зокрема студенти, спішила до своєї „України", одумівської оселі. Одні автами, другі літаками ще інші поїздом — всі дороги сходились в Лондоні, Канада, на одумівській зустрічі 1977-го року. В той же день студентський відділ ОДУМ-у відбув свої наради, на яких обрано новий провід у складі: Дмитро Якута — голова, Андрій Шевченко — заступник, Галя Радюк — секретар і Ігор Роговський — скарбник. Пізніше вечором відбулася забава молоді.

Засідання, спортові змагання, розваги...

В суботу на „Україні" кипіло життя. Молодь змагалася своїми фізичними вмілостями. Найпопулярнішим спортом виявилася відбиванка. У висліді дівоча дружина з Чікаґо одержала перемогу, а хлоп'яча команда з Торонто стала чемпіоном.

Юні одумівці займалися різного роду розвагами... В різних приміщеннях оселі відбувалися засідання: Центральний Комітет ОДУМ-у підсумовував пройдений річний шлях і накреслював пляни на майбутнє. Комітет побудови пам'ятника св. п. Митрополитові В. Липківському обговорював поступи, зроблені в напрямку здвигнення пам'ятника. Після остаточного затвердження Консисторією УПЦеркви місця для пам'ятника, Комітет розгорне працю з повним розмахом з метою осягнути велику мету.

Бенкет, забава...

Вечором біля 7-ої год. у великій залі розпочався бенкет з участю понад шести сот осіб. Отець протопресвітер Федак провів молитву, а Владика Миколай поблагословив трапе-

(Закінчення на ст. 4-ій)

СОВЄТИ ПІДСЛУХУЮТЬ ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ АМЕРИКАНЦІВ

Вашінґтон. — Демократичний сенатор Деніел П. Мойніген з Ню Йорку, колишній амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй, в неділю, 10-го липня, закликав уряд президента Джіммі Картера поробити негайні заходи, щоб припинити підслухування приватних телефонічних розмов американських громадян совєтськими чинниками, які діють із амбасади, консулятів та інших приміщень на території ЗСА. Виступаючи перед Сенатською комісією для справ розвідки, Мойніген заявив, що совєтські агенти порушують конституційні права „мільйонів американців таємним підслухуванням їхніх телефонних розмов" і закликав Білий Дім, щоб негайно вимагав від уряду Совєтського Союзу, щоб припинив цю „злочинну шпигунську діяльність".

Сенатор Мойніген гостро критикував теперішній і попередній американські уряди, які за твердженням Мойнігена, вже чотири роки знають, що совєтські власті підслухують телефонні розмови американських громадян, але досі не поробили жадних заходів, щоб змусити Москву припинити цю шпигунську діяльність, ані не перестерегли громадян ЗСА про те, що совєтські чинники підслухують трансакції різних бизнесових та індустріяльних підприємств, банків, фірм цінних паперів, як теж розмови науковців, адміністраторів університетів, приватних осіб тощо.

Працівники Департаменту справедливости поінформували Мойнігена, що в тих випадках совєтські чинники не можуть покликатися на „дипломатичний імунітет" і судові чинники ЗСА можуть позивати совєтських громадян до судової відповідальности.

Білий Дім повідомив, що кілька урядових аґенцій розглядають справу підслухування телефонних розмов і до двох тижнів повинні передати свої рекомендації.

Департамент оборони обстоює продукцію невтронної бомби

Вашінґтон. — Існують можливості, що до 1979-го року можна буде інсталювати в Західній Европі нову атомову зброю, знану як „невтронна бомба", яка має спроможність на обширі одної квадратової милі вбивати ворожих вояків радіоактивними лучами, але не ушкоджувати будинків чи іншої власности — інформує Департамент оборони. Крім того, радіяція з тих „невтронних бомб" зникає протягом кількох годин і тоді приявні вояки можуть окупувати цю територію. Речники Пентаґону вказують, що звичайні атомові чи водорові бомби не тільки цілковито нищать дану місцевість, а теж охоплюють великі простори, та вбивають велику кількість цивільних осіб. Крім того, після вибуху звичайних атомових чи водорових бомб радіяція не зникає протягом місяців.

Департамент оборони тепер очікує, щоб Конґрес і президент Джіммі Картер дали свою згоду на продукцію „невтронних бомб". Між законодавцями існує деяка опозиція до продукції цієї бомби, а Білий Дім ще не зайняв становища. Натомість майже всі союзники Америки, які є членами Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), підтримують продукцію цієї бомби, вказуючи на факт, що якщо б вибухла війна, то агресором напевно був би Совєтський Союз, а не країни Заходу, і бої проходили б на території західньо-европейських держав. У такому випадку „невтронна бомба" була б дуже ефективна, бо винищувала б совєтські військові частини, але не цивільне населення тих держав.

СССР КРИТИКУЄ ЗСА ЗА НОВУ ЗБРОЮ

Москва. — Протягом останніх кількох днів Совєтський Союз кількакратно виступив з гострою критикою проти уряду президента Джіммі Картера, закидаючи йому, що розбудовує нові роди зброї, які, за твердженням Москви, становлять загрозу для справи світового миру та можуть пошкодити політиці детанту між СССР і ЗСА.

У суботу, 9-го липня, совєтське пресове аґенство ТАСС у коментарі Юрія Корнілова твердило, що випробування Америкою невтронної бомби, — яка має на меті вбивати ворожих вояків радіоактивними проміннями, але не ушкоджувати мешканевих та інших будинків, — противиться заявам президента Картера щодо пошанування людських прав. ТАСС запитував, як може Білий Дім виступати в ролі оборонця людських прав, а в той самий час виготовляти „цю страшну зброю". Однак, як вказують коментатори, совєтське пресове аґенство не зазначило, що невтронна бомба має за ціль оминати вбивання цивільних людей і запобігати фізичному знищенню довкілля, бо радіяція з цієї бомби зникала б за кілька годин, а після вибуху звичайної атомової бомби радіяційні проміння зникли б щойно за кілька або кільканадцять місяців. Критика ТАСС-у теж містила

перестерогу, що випробування і розбудова невтронної бомби може перешкодити справі нового договору між СССР і ЗСА щодо обмеження стратегічної атомової зброї.

День пізніше, в неділю, 10-го липня, газета „Правда", офіціоз компартії Совєтського Союзу, як теж і ТАСС перестерігали ЗСА, що СССР ніколи не дозволить на те, щоб Америка здобула військову перевагу над комуністичним бльоком, зазначуючи, що Совєтський Союз реагуватиме на кожний новий рід американської зброї. Закидаючи, що ЗСА стараються здобути „однобічні користі" над СССР, „Правда" і ТАСС твердили, що рішення Білого Дому розбудувати „мандруючу ракету" („круз мисел") і невтронну бомбу становить поважну загрозу для „здобутків політики детанту" та представляє собою поворот до „попередньої, збанкрутованої політики імперіялізму". ТАСС зазначив, що Совєтський Союз має „всі можливі засоби — наукові, технологічні, економічні і матеріяльні" — щоб розбудувати задовільну оборону проти агресивних плянів ЗСА. Проте, як вказують західні коментатори, совєтська преса майже ігнорує факт, що президент Картер недавно вирішив припинити продукцію нового стратегічного бомбовика „Б-1", бо правдоподібно хотів не тільки заощадити Америці великі видатки, але також доказати Совєтському Союзові, що ЗСА готові йти на концесії щодо зброєння, хоча проти тих концесій заявляється багато законодавців, військовиків-спеціялістів і цивільних аналітиків мілітарного балансу між ЗСА і СССР.

КИЇВСЬКА УКРАЇНСЬКА ГРУПА ПЕРЕДАЛА ЗАЯВУ В ОБОРОНІ РУДЕНКА І ТИХОГО

Ню Йорк.— (Комітет оборони радянських політичних в'язнів)—Члени Української Громадської Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Домовлень склали заяву з приводу судового політичного процесу над письменником Миколою Руденком і педагогом Олексієм Тихим. Повний текст цієї заяви представники Української Групи передали телефоном до Комітету Оборони Радянських Політичних В'язнів у Лондоні. У заяві, яку підписали: Петро Вінс, Петро Григоренко, Ольга Гейко (Матусевич), Оксана Мешко та Ніна Строката (Караванська), сказано:

ЗАЯВА

Оце так соціялістична демократія! Отже, сім років суворого режиму і п'ять років заслання отримав керівник Української Групи сприяння виконанню гельсінських угод поет і філософ Микола Руденко. І десять років особливого режиму і п'ять років заслання дали членові групи, шкільному вчителеві Олексієві Тихому. Чи можна те, що сталося, назвати судом! Ні! Людей судять відкрито і справедливо (якщо вони злочинці), але в даному випадку людей переслідували багато років і після цього таємно, по-гангстерському завезли для слідства за вісімсот кілометрів від їхнього рідного міста. Для суду обрали місце-селище, Дружківка — навіть за сто кілометрів далі. „Червоний куток" на зачиненому підприємстві, що пристосували під зал суду і наповнили ретельно підібраною публікою. Ні друзі, ні спостерігачі не допущені на процес. Ні близьких, ні родину не повідомили про закінчення слідства і про початок суду. Наслідком цього підсудних позбавили будь-якого захисту. А дружину Руденка і вісімдесятьрічну матір Тихого допустили лише на шостий день. Вони були потрясені видом обвинувачених. Обидва виглядали знесилені й виснажені. Під час захисту, і особливо під час останнього слова, Микола Руденко кілька разів знепритомнів. Нічого дивного, адже п'ять місяців утримання в Донецькій тюрмі, розташованій в сильно забрудненому індустріяльному районі, не могли не датися взнаки.

Суд проголосив Українську Громадську Групу антирадянською організацією, а її матеріяли кваліфікували як анти-радянські. Це відверта брехня. Серед матеріялів цієї групи немає жадного, під яким ми б не підписалися. Ці документи насвітлюють існуючі порушення Гельсінкських угод в нашій країні. В цьому легко переконатися, оскільки всі факти, про які ми повідомляли, доступні громадській перевірці. Однак такої публічної перевірки навіть і не пробували робити. Ба, гірше, було вжито заходів, щоб громадськість не дізналася, що відбувається на суді.

Організатори суду поводилися, як Мафія: викрали своїх жертв та ізолювали їх. Цим принципом вони керувалися, обираючи Дружківку місцем суду. У великому місті, наприклад, у Донецьку, було б значно важче впізнати приїжджого. Але в Дружківці міліція знає всіх мешканців. Ось чому Друзі підсудних які прибули з Києва та Москви, одразу потрапили до рук влади. Деяких тримали три дні в камері попереднього ув'язнення, а потім насильно відправили додому. Природно, що в умовах повної ізоляції влада має можливість висувати фальшиві звинувачення і карати за правдиві факти репресивної діяльности з боку тієї ж влади. За таких умов можна розправлятися з ганстерською жорстокістю.

Судовий вирок для Миколи Руденка означає смерть. Зі своїми фронтовими ранами він недовго витримає за умов суворого режиму концентраційного табору. Для Олексія Тихого вирок практично означає довічне ув'язнення. Тихий — п'ятдесятрічна немічна людина, і навіть якщо він переживе умови табору особливого режиму, з наступним заслан-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Захопили совєтський літак і примусили пілота осісти у Фінляндії

Гельсінкі, Фінляндія.— Ройтер та інші пресові агенції інформують, що в неділю, 10-го липня ц. р., дві особи, прізвища яких не називається, захопили совєтського пасажирського літака „Тополєв-134" із 72 особами і, стероризувавши обслугу, наказали пілотові скерувати лет до Фінляндії. Згідно з інформаціями, які були передані Ройтером в понеділок, 11-го лютого, захоплювачі літака, звільнивши майже усіх пасажирів-жінок і совєтську обслугу літака, задумують продовжувати лет тим самим літаком до Швеції. Вони, озброєні гранатами і револьверами, ведуть переговори з фінляндськими чинниками. Два роки тому Фінляндія і Совєтський Союз підписали окремий договір, який передбачає, що Фінляндія повинна передати СССР усіх захоплювачів літаків, якщо такі будуть перехоплені на фінляндській території. Згідно з оцінкою поліції, захоплювачі літака правдоподібно готовляться змінити літак, бо вони ненадійно звільнили совєтську обслугу, але все ще держать під тером понад 50 пасажирів. Фінляндська поліція окружила літак на віддалі пострілу, в стані поготівля знаходяться також санітарні авта і пожежники, і всі очікують на рішення фінляндського уряду. Останнє вдале захоплення совєтського літака відбулося в травні ц. р., коли 37-річний латвієць примусив пілота осісти в Швеції і одержав від шведського уряду право політичного азилю. Фінляндські чинники вважають, що й теперішні захоплювачі літака бажають продовжувати лет до Швеції, але поліційні чинники заявляють, що Фінляндія не дозволить на відлет, поки не будуть звільнені 7 дітей, які знаходяться на літаку. Шведські чинники заявили, що захоплювачі літака зажадали також, щоб дальшим полетом керували фінляндські летуни, які змінили б совєтську обслугу. Летовище в Гельсінках сильно хоронене поліційними відділами і військом і це знову створює для Фінляндії неприємности, бо до Гельсінок почали з'їжджатися делегати ОПЕК, організації країн експортерів нафти, на свою чергову конференцію, яка мала розпочатися у вівторок, 12-го липня. Про випадок захоплення совєтського літака інформаційні засоби Совєтського Союзу нічого не повідомили своїх громадян.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Важливість інформації

Позбавлення можливости для американського амбасадора в Москві, Малколма Туна, виступити, згідно з встановленою вже традицією, в програмі совєтської телевізії з нагоди державного свята ЗСА Дня Незалежности і рекомендація совєтських цензорів, щоб дипломат першої у світі потуги, якою без сумніву є ЗСА, скреслив із тексту своєї промови ті місця, які відносяться до людських прав, що становить важливу частину закордонної політики теперішньої Адміністрації президента Джіммі Картера, викликало у вільному світі невдоволення і ряд коментарів, у яких стверджується, що в Совєтському Союзі нічого не змінилося і що совєтські верховоди дуже подразнені веденою Адміністрацією президента Картера політикою щодо людських прав та накидаються з лайкою на усіх, які публічно видвигають цю справу. Очевидно амбасадор Малколм Тун поступив правильно, не погодившись на зміну його тексту, у якому говорилося, що Америка продовжуватиме голосити публічно своє переконання про людські права, з надією, що порушення цих прав, де б вони не проявлялись, колись закінчаться, та відмовившись виступити після того, як совєтські цензори висловили своє застереження. Остаточно коротеньку промову Туна з нагоди Американської Незалежности передали в Совєтський Союз і країни Східньої Европи обидві радіостанції, „Вільна Европа" і „Радіо Свобода", і її всеодно почули мільйони совєтських громадян.

Остання інформація про передачу промови Туна в Совєтський Союз урядовими американськими радіостанціями ще раз доказує, що засоби вільної інформації для Східньої Европи треба розбудовувати і скріплювати, бо вони служать засобом поширення правди у підневільних країнах і тим самим скріплюють свободолюбні сили, які змагаються за людські і національні права, развал комуно-московської тюрми народів і побудову на її руїнах самостійних держав поневолених тепер Москвою народів.

Тим то совєтські напади на американські радіовисильні, а зокрема „Вільну Европу", „Радіо Свобода" і „Голос Америка", не випадкові, як не випадковою є атака кремлівських верховодів на президента Картера, який справу людських прав поставив в центрі американської закордонної політики і поробив заходи, щоб не тільки розбудувати названі радіостанції, але також надати їм відповідного змісту, згідного з духом закордонної політики ЗСА.

Немає сумніву, що „ідеологічна конфронтація" з таким противником, як комуно-російські імперіялісти, ніколи не була легкою і це повинні мати на увазі американські політичні чинники, відповідальні за сьогоднішню політику. Вже сьогодні, на самому початку зміни закордонної політики Державного департаменту, прихильники детанту, зокрема кілька европейських держав на чолі з канцлером Західньої Німеччини Гельмутом Шмідтом і французьким президентом Валери Жіскаром д'Естеном, кидають колоди під ноги президентові Картерові, домагаючись повернення ЗСА до форм „тихої дипломатії", практикованої раніше державним секретарем Генрі Кіссінджером. „Нічого ми не досягнемо биттям по голові росіян за питання людських прав", — заявив Шмідт в Лондоні, але практика кількох місяців показує, що якраз цієї політики совєти найбільше бояться і нею багато досягається. Тому в стратегічній ієрархії вартостей ЗСА повинні засоби масової інформації поставити на перше місце, бо це зброя, яка в теперішніх обставинах має більшу силу, як будь-яка інша зброя.

М. Платковський

АНТИУКРАЇНСЬКІ ВИСТУПИ „КОНТИНЕНТУ"

Цю справу варто занотувати. Тим більше, що постава до української справи т. зв. російських дисидентів (крім, як до цього часу, Буковського, Алєксєєвої і кількох інших) досить неясна, а в деяких випадках і відверто ворожа. Та от з'явилася недавно „деклярація в українській справі", яку, з деякими застереженнями, привітала українська громадськість (автор цих рядків також писав про згадану деклярацію). Якщо цю деклярацію (поруч Буковського і Амальрика) підписали В. Максімов і В. Некрасов (головний редактор і його заступник „Континенту"), то здавалося, що всі ті російські дисиденти, які гуртуються біля „Континенту", починають тверезо, а то й прихильно ставитися до українських прагнень відновити свою незалежну державність.

Та от з'явилося 11-те число „Континенту" (1977 рік). В ньому насамперед впадає у вічі стаття Сергея Рафальського, відомого вже зі своїх антиукраїнських писань. В цій статті автор заявляє себе прихильником „загальноплянетарного об'єднання людськости" із „загальноплянетарною мовою" тощо, бо за цим, мовляв, промовляють економічні, політичні і т. п. умови. А тому треба „не ділитися і відмежовуватися, а вчитися жити спільно... та вітати вже існуючі готовими такими стати об'єднання". С. Рафальський, що походить з Волині готовий признати себе навіть не малоросом, а українцем, — вважає, що для такої „високої" цілі варто навіть погодитися на якогось „надпереможця", якими хотіли свого часу стати Чинґіс-Хан, Олександер Македонський чи Наполеон (чому не Сталін, а тепер Брежнєв?).

Такі погляди — це особиста справа автора. Вони нас не цікавили б, якби не те, що С. Рафальський займається зокрема справами СССР, заявляється проти усамостійнення неросійських народів СССР, зокрема українців, яким присвячує спеціяльну увагу... бо ж він, бачите, „сам українець". Він висловлюється проти всякого самовизначення, твердячи, що при переведенню плебісциту в Україні „більшість безсумнівно буде за збереження федерації", що мовляв, признає" у приватних розмовах" Леонід Плющ.

І знову ж таки — С. Рафальський має право мати які завгодно погляди. Це нас не торкалося б, якби не те, що пишучи про Україну і українців, він нагородив таких нісенітниць і образливих тверджень, що просто вірити не хочеться, як ще можуть існувати люди з такими поглядами. Це ніщо інше, як погляди з часів „нє било, нєт і бить нє может". Чого тільки немає в статті Рафальського! Галичани і українці — це дві окремі нації (покликається на А. Амальрика, який висловлювався десь і колись за чотири республіки на території України). Ніякої русифікації в Україні немає. Українців називає хохлами, які не хочуть відокремлюватися і виходити із спільної батьківщини. Українська справа — це австрійська і польська інтриги. Договорився до того, що український народ вважає взагалі „неіснуючим", висміює період наших Визвольних Змагань (звалюючи все до купи: Скоропадського, Петлюру „батька" Махна) та вважає, що в даний момент справу української самостійности підтримують лише поляки і нові жидівські еміґранти з СССР, за що і одних і других тяжко картає...

Ні, проти таких „арґументів" і таких тверджень не можна серйозно дискутувати. Їх треба лише занотувати, щоб знати, що існують ще на світі такі „общероси" та ще й „українського" походження. І тому треба дивуватися, що „Континент" друкує такі статті, заявляючи від редакції, що „вона не поділяє тез статті, особливо в польському і жидівському питаннях, але сподівається, що вона (стаття) послужить як початок плодотворчої і конструктивної дискусії". Дякуємо за таку „конструктивну" дискусію і рішуче відмовляємося брати в ній участь!

Друга річ, видрукувана в тому ж числі „Континенту" — це нарис Гелія Снєгірьова п. н. „Мамо моя, мамо"...(перша частина). Про цей твір Снєгірьова вже повідомляли Пресова Служба ЗП УГВР і УІС „Смолоскипи", заповідаючи його видрукування окремою книжкою у видавництві „Сучасність". Твір Снєгірьова присвячений головним чином Спілці Визволення України (СВУ) і Спілці Української Молоді (СУМ), висловлюючи погляд, що названих організацій взагалі не існувало і що вигадало їх большевицьке ҐПУ для розправи над українською інтеліґенцією. Отже сучасний твір Снєгірьова був би підтвердженням для такої ж тези (неіснування СВУ і СУМ), що її ширять деякі кола українців від часів нашої другої еміграції.

В цій справі вже забрала голос Головна Управа еміграційної СВУ, заявляючи без всяких „прикрас", що на її погляд вся ця історія „спрепарована в КҐБ"... „для того й з єдиною метою компромітувати українську визвольну справу не так серед української еміґрації, як в очах різного гатунку дослідних центрів „совєтології" на Заході, а серед нового покоління українців сіяти зневіру і безнадійність" („Свобода" з 14 травня 1977 р.).

Серед українського громадянства вже від давнього часу провадиться дискусія на тему СВУ і СУМ двадцятих років в Україні. Величезна більшість українців твердо вірить і пропагує, що СВУ і СУМ справді існували як нелегально-революційні і самостійницькі організації (до цих українців належить і автор цих рядків). Можна, звичайно, мати різні думки щодо того, яку реальну силу мали названі організа-

(Закінчення на ст. 3-ій)

І. Дидолич

СОВЄТСЬКА ГУМОРИСТИЧНА ДРАМА

Совєтські власті відмовилися дати дозвіл виставляти в Парижі російську сатиричну драму, яка має незвичайний успіх у біжучому театральному сезоні в Москві. Ця драма на основі книжки письменника Михаїла Булгакова п. з. „Майстер і Маргарита". Булгаков писав її десять років, а закінчив 1930-го року. Вона була заборонена, а заборону скасовано щойно цього року, себто по 37 роках.

Поінформовані французькі спостерігачі кажуть, що французький уряд підтримує прохання французької театральної аґенції, щоб ця сатирична драма була поставлена в Парижі в листопаді ц. р. Французи бажають, щоб вона була включена до репертуару московського театру „Таганка", який везе до Парижу кілька драм до вистави в театрі Шайо.

Деякі московські провідні драматурги також хотіли б, щоб ця драма була включена до репертуару в Парижі, а пізніше, може, й у ЗСА. Прем'єра відбулась в Москві 6-го квітня ц. р. після чотирилітніх старань директора „Таганки" Любімова. Одначе, представник совєтського міністерства культури заявив, що театр „Таганка" забере з собою п'ять драматичних творів для вистави в Парижі, які будуть відіграні в російській мові. Між ними є Шекспірів „Гамлет", „Тартюф" Молієра та „Десять днів, що потрясли світом" на основі книжки Джона Ріда, американця, що жив в Росії в 1917-му році під час вибуху революції. До його книжки Ленін написав передмову. Рід помер у СССР тому, що — як запевняли — їв немиті овочі. А може його отруїли? „Майстер і Маргарита" не був включений до паризького репертуару. Одначе, з французьких джерел заявляють, що французький уряд хоче, щоб ця драма була долучена до репертуару „Таганки" та що пороблено старання в цій справі. Деякі західні знавці совєтської театральної сцени кажуть, що причина офіціяльної відмови була та, що „Майстер і Маргарита" є все ще занадто сатирична щодо поглядів про совєтську суспільність, щоб могла бути представлена поза границями СССР. Цим совєтські власті хочуть зазначити насправді, що хоч заборона „Майстер і Маргарита" була знята 37 літ після смерти Булгакова (1940), то це ще не значить, що знято теж заборону давати її поза межами СССР. Совєтські офіційні представники сказали також, що інша причина для задержання драми в Москві була та, що вистава вимагає дуже складної сценарії, що в ній бере участь більше ніж 60 акторів з обширним музичним опрацьованням і освітленням.

Книжка „Майстер і Маргарита" була така контроверсійна, як була доведена до кінця в 1938-му році, що її зовсім заборонено аж до кінця 1966-го року, 28 літ пізніше. Тоді вона появилася у двох викладах у видавництві літературного журналу „Москва". Директор Любімов сказав в інтерв'ю, що він хотів дати виставу цієї драми з нагоди 10-ліття театру „Таганка", себто три року тому. Старався одержати дозвіл рік скорше, але щойно рік тому одержав дозвіл починати проби. Книжка уложена в Москві в 1920-их роках, дуже скомплікована й довга. Гра триває майже чотири години, з двома перервами.

Герой драми Майстер написав повість про муки сумління Понтійського Пилята після розп'яття Ісуса. Книжку заборонили московські цензори. Майстра посадили до психічної клініки. Тимчасом диявол навідався до Москви з численними прибічниками, серед яких був велетенський кіт. Люди зникають і ніколи не вертаються (тоді як автор писав цю книжку, чистки йшли повною парою). Булгаков користується дияволом, щоб поглузувати собі з браку мешкань, валютової спекуляції, канцелярського формалізму, жадоби, бюрократизму та привілеїв, надаваних найбільш неприйнятим письменникам.

Гурт американських директорів театрів відвідав Москву і був на виставі тієї драми. Вона їм сподобалася і вони сказали, що хотіли б її бачити в ЗСА в англійському перекладі. Представник совєтського міністерства культури не виключає можливости здійснення цього пляну в будуччині, але задля того потрібно ще перед тим багато дискусій.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редаґує інж. Лев Яцкевич

ВІД ПІРАМІДИ ДО НАФТОПРОВОДУ

4.500 літ тому египетський фараон куфу, чи як його називали греки — Хеос, побудував біля ріки Нілу камінну піраміду висотою 481 стіп. Минулого місяця в Алясці, заходом спілки 8 нафтових кампаній (Согійо, Гесс, Арко, Екон, Мобил, Филипс, Юніон та Бритиш Петролеум) завершено будову нафтопроводу з нововідкритого родовища в заливі Прадгов до гавані Валдез на Тихім океані.

Цей нафтопровід, довжиною 800 миль та проміром 4 стопи, перепроваджено через дикі аляські тундри, високі гори Брукс (4.800 стіп) та понад, а частиною попід, 800 струмків і річок, якими густозакосичений стейт Аляска.

Хоч обі споруди розподіляє велика відстань часу і простору, грандіозність їх задумів, кошти побудови та технічні труднощі, які мусіли побороти будівничі обох проєктів, в'яжуть ті споруди в одну символічну цілість. Правда, що характер обох тих споруд, їх ціль і технічні методи побудови різняться між собою так само діяметрально, як і фіти та цивілізація тих епох, в яких їх побудовано. В старим Єгипті не було ні вантажних автомобілів, ні будівельних машин, ні знаряддя, ні цементової заправи, ні наємних робітників, а все ж таки 100,000-на маса невільників, під батогами фараонських наставників зуміла силою своїх м'язів, вживаючи тільки санок, дерев'яних валків і шнурів, перетранспортувати 2.3 мільйони камінних блоків (вагою 2,5 до 5 тонн) на місце будови та змонтувати з них суцільну камінну споруду піраміди, що своєю височиною дорівнювалася 40-поверховому хмаросягові.

Ця будова (включаючи будову будівельної, вантажної рампи) тривала повних 30 літ.

Будова нафтопроводу в Алясці тривала тільки 3 роки.

Кошт побудови піраміди, враховуючи тільки кошт прохарчування 100, 000 невільників протягом 30 років в висоті 10 ц. на день на особу, становить $100 мільйонів. Коли б цю суму перерахувати сьогодні на американську здевальвовану валюту, одержимо квоту між$5 а 7 більйонів долярів.

Побудова нафтопроводу коштувало $9 більйонів, але не слід забувати, що кожний працівник одержував за свою працю платню від $600 до $1.200 на тиждень.

Проєкт побудови нафтопроводу в Алясці виринув ще в 1969 р., приблизно один рік по відкритті родовищ нафти в Аляським заливі Прадгов фірмою Арко, але ініціяторам його будови забрало повних 6 літ та поборення усіх правних, етнічних, енерґетичних і довкільних труднощів та перешкод. Щойно в 1974, по проголошенні арабами ембарґо на нафту, почали бульдозери ритися в замерзлій тундрі Аляски. Щоб вдовилити усіх, хто мав застереження проти будови нафтопроводу, його оригінальний плян мусів бути докорінно змінений.

У першій мірі, щонайменше половину довжини нафтопроводу слід було перепровадити понад землею, щоб забезпечити постійно замерзлу почву субарктичних теренів Аляски перед розмерзанням та екологічною зміною природного балянсу з уваги на те, що нафта, яку вирощувано з Прадговського родовища, мала температуру 180 (ст.) Ф.

З тієї самої причини ту частину нафтопроводу, який змонтовано під землею, треба було штучно охолоджувати. В решті деякі частини нафтопроводу треба було завішувати на пружинних підпорах, для забезпеченням їх перед землетрусами. Нафтопровід в Алясці, на повному ході, буде постачати 1.2 мільйонів барилок денно (І барилка це рівновартість 42 гальонів).

ЗСА запотребовують денно 17,2 мільйонів барилок, в чому 50 від. становить нафта імпортована. Значить, що повне урухомлення нафтопроводу в Алясці (в жовтні ц. р.) зменшить імпорт ЗСА на 14 від., а її платнчий імпортний балянс на $6 більйонів річно геологи обраховують поємність нововідкритого родовища в Алясці на 1.2 більйонів барилок. Це забезпечить існування та ужитковість нафтопроводу на повних 20 літ. На жаль, і на диво, по завершенні будови цього коштовного нафтопроводу виявилося, що немає де подіти тієї всієї нафти, що почне незабаром плисти тим нафтопроводом. Всі твердять однозгідно, що перебільшено оцінку запотребування нафти для західніх стейтів щонайменш на 50 від.

Існуючі рафінерії нафти на західнім побережжі також не спроможні подолати такій великій кількості нафти через малу поємність своїх рафінерій. Підземний збірник нафтопроводу в порті Валдез вміщає тільки пів мільйона барилок. Заходить отже питання: що зробити з надміром тієї нафти? Одні радять перетранспортувати її до газопроводу Каліфорнія — Тексас, другі, щоб експортувати її до Японії та збільшити в той спосіб американський експортний балянс. Цебто, кругом труднощі — важко Америці без нафти, а ще важче з нафтою.

Вертаючи до єгипетської піраміди, немає сумніву, що під оглядом технічним обі споруди не видержують порівняння. Але будівничі нафтопроводу в Алясці для його побудови мусили одержати дозвіл з 58 федеральних агенцій, тоді, коли для побудови піраміди — крім 10-кратно більшого часу та безмежних людських ресурсів— вистачив кивок пальця фараона.

Ярослав Стасик

НА КОНВЕНЦІЇ АВТОМОБІЛЕВИХ РОБІТНИКІВ

(1)

Виїзд

Сідаючи на літак, зразу виникають питання: що буде на конвенції? Які успіхи та тому подібне...Знов і знов продумую все, що проробив. А проробив я багато. Переконую себе, що зроблено може більше, як можуть зробити дві особи, бо тільки д-р Д. Квітковський допомагав мені в цілій акції. Він був тим, який надавав напрямні, а ми вже обидва одобрювали, чи відкидали підходи до даної дії. Зразу на думку приходить, чи справився терен, бо дуже важливе, чи багато льокалів Юнії Автомобільних Робітників (Ю. Ей Доблю) поперли нашу резолюцію. Заспокоюю себе, що люди, до яких я повисилав всі матеріяли, щоб на місцях порозсилали місцевим льокалям, вив'язались зі свого завдання.

З такими думками приходжу до висновку: скільки то треба вложити праці, щоб викликати зацікавлення до чужої американцям проблеми, зацікавлення до поневоленої України. Та потішаю себе, що кожний труд приносить свої плоди, от хоч би порівняти сучасне становище із станом з-перед десяти років, як далеко українська справа в цілому світі посунулась наперед. Правда, багато праці та грошей за цей час вложено, але без цих двох чинників нічого не було б. А тепер, куди б ви не пішли, та куди б не звернулися в українській справі, всюди знайдете менше, чи більше зрозуміння української проблематики. А це неабиякий успіх. Доїжджаючи до Лос Анджелесу, приходить мені на думку, як українська громада поставиться до цієї акції?

Бувши на такому самому з'їзді тому три роки, то українська громада, яку очолювали М. Новак та о. Степан Галик, вложили тоді багато праці та зарепрезентували себе якнайкраще. Тепер, думаю, буде ще краще, бо мене запевняли, що ціла українська громада в Лос Анджелесі буде співпрацювати. Та, на жаль, як читач довідається, так воно не було.

Перші дні в Лос Анджелесі

В п'ятницю, пізно ввечері, я приїжджаю до Лос Анджелесу, де зразу зателефонував до родини Медведів. Медвідь є головою місцевого відділу УКК. З розмови виходить, що тут мене вже чекають, бо навіть телефонували до мене до Детройту. З паном Медведем я домовився на зустріч в суботу зранку, на восьму годину. Тоді зателефонував до М. Новака, який мене поінформував як справи маються на місці. Він вірить, що буде гарна співпраця, бо ціла українська громада Лос Анджелесу включиться до співпраці. Такими гарними вістками заспокоюю себе та лягаю спати. На зустріч з Медведем беру свого приятеля, американця Піта Келла. Не помиляюся. Родина Медведів дуже симпатична. Вони походять з Детройту, приїхали до Лос Анджелесу п'ятнадцять років тому. Пан Медвідь працює в асекураційнім підприємстві, а пані Медвідь учителює. Обидвоє говорять по-українському. Ділимося всякими інформаціями. Я передаю їм всі матеріяли, потрібні до нашої акції. Виходить, що тут уже заплянували зустріч громадянства зі мною. Пан Медвідь запрошує мене приїхати в неділю на першу годину до домівки при православній церкві, де парохом є о. Степан Галик. По нараді з Пітом Келлі вирішуємо, що зустріч зробимо в неділю о годині восьмій вечора.

Цілий день в суботу зустрічаюся з американцями та знайомлюся з новими людьми. Відвідую конвенційну залю. Вже в суботу майже всі референтури почали працювати. Довідуюсь, що сама конвенція буде під строгою контролею, мабуть тому, що президент Картер братиме участь в конвенції. Я і не зчувся, як проминув цілий день. Ввечері не дармую проходжуюсь сюди-туди по готелі та зустрічаюсь зі знайомими, а ці знайомлять мене зі своїми знайомими. З усіма говорю про українську справу та всі запевняють мене, що будуть попирати українську резолюцію. Пізно ввечорі повертаюся до моєї кімнати і того ж вечора задзвонив до мене пан Новак. Він шукав за мною цілий день. Йшло про те, що я таки повинен бути на зустрічі в неділю в парафіяльній домівці, бо інакше люди подумають, що я іґнорую громаду.

В неділю в конвенційній залі рух. Коло п'ять тисяч людей з'їхалось з цілої Америки й Канади. Кожний старається полагодити всі формальності...Всі референтури працюють справно та скоро, але де б ви не пішли всюди черга. Насамперед стараюсь полагодити отримання репрезентаційного стола, який мені обіцяли приділити в централі. Виходить, що завідуючою приділом столів є ця сама жінка, яка цю функцію мала на попередньому з'їзді. Відразу мене пізнала, дивлячись у список, знаходить призначення стола для української репрезентації. Дещо здивовано запитує, як я цього добився, бо ніхто з інших національностей не міг цього здобути. Призначує мені один стіл, а я переконую її, що один стіл буде мені замало і що напевно десь зайшла помилка, бо мені обіцяно два столи, на що вона погодилась.

З полегшею віддихаю, на бігу стаю в чергу, щоб одержати дозвіл бути приявним на конвенції. Показую пресову картку, але виявилось, що картки замало, треба ще мати відповідне письмо від преси, яку заступаю. Цього я не сподівався і такого листа не вистарався. Переконую урядовців, що мені про нові зарядження нічого не відомо, при чому показую з минулого з'їзду дозвіл брати участь у з'їзді. Урядовці дещо зм'якли, але не можуть нічого зробити. Радять піти до директора, який завідує цим сектором. Нічого не зробили, мушу з цим погодитися, бо бачу, що всюди строго контролюють, щоб зайва особа не пролізла на конвенційну залю. Думаю, що найкраще поступлю, коли сконтактуюся з моїми знайомими в Централі. Так і зробив та приходжу до висновку, що коли мається знайомих, то можна осягнути і щось більше. Отримавши дозвіл заступати пресу та конвенційну теку, яку отримували всі кореспонденти, вдоволяюся тим, що вступну підготову я вже зробив. На бігу ловлю Піта Келлі і таксівкою приїжджаю до парафіяльного будинку. Ми запізнилися на цілої півгодини, але, Богу дякувати, застав гурт місцевих провідних людей. Шкода, що не занотував собі їхні прізвища. Зі знайомих бачу о. С. Галика, Миколу Новака та Я. Вибачинського, а з незнайомих тямлю Брикнера та Мельник. Привітавшись, я представив приявним цілий плян праці та можливості, які можна використати. Лихо в тому, що Медвідь неприявний. Довідуюся, що він мусить взяти участь у республіканському з'їзді. Пан Медвідь є завзятим республіканцем і є одним з лідерів в цій партії на місто Лос Анджелес. В дискусії виявляється, що ніхто не хоче взяти на себе обов'язку очолити комітет, який координував би всіми справами. Всі очі звернені на отця Галика та о. Галик категорично відмовився, заявляючи, що всім буде допомагати, але очолити не може. Так і не знайшлося, щоб хтось очолив громадський комітет. Для мене і Келлі час дорогий, бо ми домовились на зустрічі, тому запитую, чи громада може спромогтися, щоб принайменше три жінки в українських одягах були приявні коло репрезентаційного стола, щоб збирати підписи на петиціях та при тому роздавати всіляку літературу, щоб у понеділок прийшли бодай три чоловіки, які розставили б відповідну літературу по столах, перед кожним делегатом. Інформую, що ми заплянували пресконференцію на вівторок рано, годину перед прибуттям президента Картера, тому потрібно приблизно двадцять-тридцять демонстрантів та стільки відповідних транспарантів, бо до наших людей долучаться делегати, з якими вже переговорював та ще говоритиму.

(Продовження буде)

Юстина Рудяк відійшла від нас назавжди

Дня 28-го травня ц. р. відійшла у Вічність, в наслідок нещасливого автового випадку, незабутньої пам'яті Юстина Рудяк.

Заупокійну Службу Божу і зворушливу прощальну проповідь виголосив о. проф. д-р Ісидор Нагаєвський, в церкві св. Івана Хрестителя в Лорейні, Огайо, а відтак тлінні останки Покійної перевезено і похоронено на українському кладовищі св. Петра і Павла в Пармі, Огайо. Після похоронів, Відділ СУА в Лорейні вшанував Покійну поминками, які відбулися в залі Української Школи в Лорейні.

бл. п. Юстина Рудяк

Бл. п. Юстина Рудяк народилася 5-го травня 1924 р. в селі Маняві, Станиславівського повіту. В Другій світовій війні, 17-річну бл. п. Ю. Рудяк німці забрали на примусову працю до Німеччини, де вона залишалась аж до кінця війни. Після війни перебувала у таборі „переміщених осіб", в Ляндсгуті, в Зах. Німеччині, де пізнала і одружилась з Яковом Рудяком. В 1949 р. обоє виїхали до ЗСА, на фармерські роботи в Оклагомі. Незнання англійської мови та нових обставин життя обдаровували її не одним неприємним переживанням, а сама праця підірвала її здоров'я.

Хоч праця відривала її від більших українських осередків, вона від перших днів свого перебування в Америці почала цікавитись життям української громади та старалась бути з нею у постійному контакті. Тому вже в1950р.вона з цілою родиною вписалась до УНСоюзу та перeплачувала„Свободу", щоб не забути рідної мови та мати інформації про українське життя.

В 1951 р. бл. п. Ю. Рудяк переїжджає, з родиною до Лорейну, Огайо. В Лорейні відразу включається в українське церковне і громадське життя й одному й другому допомагає або працею або фінансовою піддержкою. Вона майже, кожної п'ятниці спішила до парафіяльного дому робити вареники, щоби приспішити сплачення боргу за будову шкільного будинку для місцевої Школи Українознавства. Бл. п. Ю. Рудяк була платником датків до Народного Фонду та жертводавцем на потреби Українського Наукового Осередку в Гарварді. Вона ніколи не відмовлялась від датків на різні національні цілі. Вона була власником уділу, який разом із іншими такими самими уділами вможливив будову Українського Народного Дому в Лорейні. Крім того, була членом місцевого Відділу УККА, місцевого Відділу СУА, Української Кредитової Кооперативи, „Провидіння" і Апостольства Молитви.

Хоча в останньому році свого життя бл. п. Ю. Рудяк почала хворіти на недомагання серця, вона не переставала нести допомогу там, де для цього заіснувала потреба.

Її скромне, але в міру її спроможностей, жертвенне життя напевно буде длянеодного в Лорейні добрим прикладом.

Віктор Влашин

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

Ансамбль „Кобза"...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

В суботу в пополудневих годинах відбувся добре підготовлений кінцевий концерт хлоп'ячого табору, в програму якого входили: вірші, співи, скечі тощо. Програма, якою проводила бунчужна табору Ліда Семанишин і в якій крім дітей, взяли участь, Команда, батьки і гості, та управитель Союзівки Володимир Квас, закінчилася відомою таборовою піснею „Ніч вже йде". Учасниками програми були майже усі таборовики, які у числі 23 хлопців із 6-ох стейтів ЗСА і 5 дівчаток-екстерністок, які перебуватимуть на Союзівці ціле літо, таборовували тут від 26-го червня до 9-го липня. Слідуючих два тижні на Союзівці таборуватимуть дівчатка від 7-12 років, після чого відбудеться ще двотижневий курс українських народних танків і двотижневий музично-вокальний курс. Командантkою цьогорічних відпочинково-виховних таборів на Союзівці є Стефанія Гаврилюк, бунчужною Лідія Семанишин, писарем Оленка Слободян. До команди входять ще інших 8 осіб, які сповняють функцію „сестричок" і „братчиків". „Братчиком - кухарем" є Стефко Ганкевич.

На окрему увагу заслуговує виступ дівочого Ансамблю „Кобза". Пісні, які виконував Ансамбль, а зокрема дві перші: „Мати синові" і „Вечірня пісня" відносно мало відомі в ЗСА і тому вони, самозрозуміло, викликали в слухачів, які чисельно зібрались у залі „Веселки", велике враження. Ансамбль „Кобза" зібрав багато вдячних оплесків. До Ансамблю входять 8 співачок і керівник Ярослав Кушнір, який акомпаньює їм на електричній гітарі. З танків слід зокрема відмітити танок „Черевички", що його з темпераментом і вмілістю відтворили Маруся Королищин і Аня Пом'як, обидві працівниці на Союзівці, які приїхали на цю „українську оазу" аж з далекої Арізони. Цілістю програми проводила конферансьє Аня Дидик.

В неділю, 10-го липня, тут в залі „Веселки" відбулася виставка картин пані Ірини Гомотюк-Зелик.

На слідуючий тиждень, 16 і 17-го липня, на Союзівці гоститиме великий танцювальний ансамбль з Асторії під керівництвом Олени Оприско, а в неділю відбудеться виставка деворитів Якова Гніздовського. В п'ятницю і суботу відбуватимуться знову товариські забави. Гратимуть: в п'ятницю оркестра Союзівки під керівництвом А. Худолія і в суботу „Зеленеє Жито"; співають сестри Маруся Штинь і Орися Штинь-Гевка. Усі програми в цьому році проходять під знаком відмічення 25-річчя цієї популярної Оселі УНСоюзу.

Акція студентів, які зможуть одержати безплатний побут на оселях „Союзівка" або „Равнд Лейк"

Джерзі Сити. — З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що згідно з ухвалою Екзекутивного Комітету, студенти — молодь у віці між 16 і 23-им роком життя, які забезпечать себе в УНСоюзі в часі від 1-го липня до 31-го грудня 1977 р. бодай на 5,000 долярів життьового забезпечення і згори заплатять однорічну вкладку, зможуть безплатно провести повних два дні протягом кінця тижня, в суботу і неділю, на оселі Союзівка в Кетскільських горах. Студенти західніх стейтів, якщо не зможуть прибути на Союзівку, зможуть використати свій вільний „вікенд" на оселі „Равнд Лейк" біля Чікаго, яка є власністю Української Кооперативи „Самодопомога".

Акцію приділення безплатного кінця тижня на Союзівці УНСоюзу розпочав 1974 року з 3,000-им забезпеченням і тоді з неї скористало лише 23 молоді студенти. Ту саму акцію повторено в наступному 1975 році і тоді з неї скористало аж 72 молодих людей, які забезпечилися в УНСоюзі на загальну суму 321,000 дол. Відтак ту акцію повторено в минулому 1976 році із зміною суми забезпечення, піднісши її до 5,000 дол. З цієї акції скористало знову 70 молодих українців, які забезпечилися на імпозантну суму, а саме понад 400,000 дол. життьового забезпечення і заплатили наперед річні вкладки.

Сподіємося, що цьогорічна акція також буде успішна тимбільше, що студенти західніх стейтів, які мали труднощі з доїздом до Союзівки, зможуть використати безплатне перебування протягом 2 повних дні на оселі „Кругле Озеро", яке віддалене лише на 40 миль від Чікаго. Також очікуємо, що батьки, які турбуються долею своїх синів і дочок, а головно бажають, щоб їхні діти нав'язали знайомство з товаришами і товаришками українцями, використають цю нагоду, яку дає УНСоюз, придержуючись клича „Лицем до молоді". Голос тепер за батьками — родичами молодих дітей-студентів. Якщо бажаєте собі того, щоб ваші діти мали нагоду безплатно відпочати повних два дні на оселях Союзівка в Кетскільських горах, або „Кругле Озеро" біля Чікаго і при тому заключити дружбу з товаришками і товаришами інших стейтів Америки й Канади, тоді використайте нагоду та допоможіть вашим дітям стати членами УНСоюзу, придбавши для них забезпечення в УНСоюзі, яке дає ще багато інших користей.

КИЇВСЬКА УКРАЇНСЬКА...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

ням, його здоров'я буде значно погіршене.

Тільки загальне обурення може бути відповіддю на таку анти-гуманістичність. Ганьба виконавцям юридичного фарсу! Ганьба тим, хто надихав цих виконавців. Свободу Миколі Руденкові, Олексієві Тихому і Василеві Барладяну (якого одночасно засудили в Одесі 29-го червня за розповсюдження матеріялів Української Групи). Свободу іншим арештованим членам Гельсінкських Груп: Юрію Орлову, Олександрові Гінзбургу, Анатоліеві Шаранському, Миколі Матусевичу, Мирославові Мариновичу, Звіаду Гамсахурдіа і Мерабу Коставі!

Петро Вінс
Петро Григоренко
Ольга Гейко (Матусевич)
Оксана Мешко
Ніна Строката (Караванська)

Київ, 1-го липня 1977

АНТИУКРАЇНСЬКІ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ції, чи в їх розкритті не заграли ролю ті чи інші провокатори і т. п. Але просто твердити, що „нічого не було" — це заперечувати одну із світлих сторінок нашої боротьби проти московського імперіялізму і знеславлювати визначних і гарячих патріотів, що їх було покарано московськими окупантами.

Що ж пише Снєгірьов в опублікованій в „Континенті" першій частині свого нарису? Насамперед треба ствердити, що сам він, народжений 1927 року, не був свідком тодішніх подій (процес СВУ-СУМ відбувався в 1930 році). Покликується він на свого дядька (як сам пише, „ультраконформістського письменника країни совєтів") та ще на двох „свідків", яких „назвати не має права". Є натяки, що Снєгірьов знав особисто двох підсудних процесу СВУ-СУМ: Б. Матушевського і проф. Вс. Ганцова. Але... Б. Матушевський, якому уже було б біля 70 років, недавно помер у досить таємничих обставинах на вулицях Києва, а проф. Ганцов має вже стільки літ (добре понад 80), що напевно буде мовчати...

На здивоване запитання уявного читача, Снєгірьов відповідає, що „СВУ не було". „А що ж було?" — „Нічого не було". „Але СВУ — була?" — „Не було!" „І СВУ не було?" — „Не було!!!". „Але... але що ж було???" І тоді Снєгірьов оповідає: „А було ось що. Впродовж кількох років група приятелів, київських інтелігентів, збиралася в теплому товаристві в будинку В. Ф. Дурдуковського і чоловіка його сестри С. О. Єфремова — сиділи попри „гусака", грали в карти і лаяли совєтські порядки. „Гусаком" називали пляшчину з горілкою, яка незмінно прикрашала стіл — пили, до речі, зовсім мало, зовсім не пили. Речення я це беру в лапки: я навожу слова людини, яка знала С. О. Єфремова, В. Ф. Дурдуковського і багатьох їх приятелів — наводжу без імени, бо ця людина відмовилася говорити зі мною про ті події і назвати її я не маю права".

Яке враження виникає, прочитавши хоч цей маленький уступ твору Снєгірьова? Ну, от собі більші чи менші „п'янички", „картьожники" щось там нарікали на совєтську владу. І це пишеться про вельми заслужених науковців, про колишніх українських міністрів, про людей великого патріотизму і великого труду! Та вони, видаючи цілі томи наукових праць і справді боліючи серцем за долю українського народу, не мали навіть часу, щоб „роками збиратися в теплому товаристві, грати в карти" і при цьому випивати більше чи менше горілки! Це ж наклеп на видатних українських діячів, яких замучила Москва!

Тому мимоволі виникає питання, чи не має рації Головна Управа СВУ на еміграції, вважаючи твір Снєгірьова провокацією КГБ? Ну, так, але яку підставу для цього мало б КГБ? Підстава звичайно знайшлася б. Поперше, пишучи про ті давні часи, робиться закид не сьогоднішньому КГБ, а сталінському ҐПУ. Подруге, виставляється тут у смішному вигляді українських патріотів. А, значить, ніхто тоді за українську національну справу не боровся. „Не було, Нічого не було!"

Трудно, зрештою, виставляти ті, чи інші припущення. Варто хіба звернути увагу на слова, що їх колись у „Свободі" написав ред. Я. Гайвас: треба ставитися обережно до тих матеріялів, які продістаються з України на Захід. І можна дивуватися, чому такі матеріяли друкує „Континент"? Щоб довести, що совєтська влада допускалася провокацій? Звичайно, були і провокації, але були й розстріли українських повстанців і патріотів, українських самостійників! І ще одне: в якій цілі ці матеріяли має видавати видавництво „Сучасність", а може й „Смолоскип"?!

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи св. пам'ять

ПОМЕРЛИХ ДОРОГИХ ОСІБ,

на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Д-р Юліян Архипів — 500 дол., в пам'ять дружини св. п. Апольонії Ядвиги Архипів та в пам'ять батьків св. п. Дениса та Катерини Архипів.

Родина, приятелі та знайомі — 200 дол., в пам'ять бл. п. Адама Мащака, на руки сестри Слави Мащак.

Українська Маямська громада — 165 дол., замість квітів на могилу бл. п. сотника УСС Василя Подубинського, довголітнього секретаря 368 Відділу УНСоюзу в Маямі.

Ярослав і Єлисавета Біловуси — 140 дол., в пам'ять стрийка св. п. Петра Андрієвича Гнатюка, професора середніх шкіл у Західній Україні.

Клементина Житинська — 100 дол., в другу річницю смерти мужа бл. п. Андрія Житинського.

Ангелина Матушевська — 100 дол., в пам'ять мужа бл. п. інж. Юрія Матушевського та шваґра бл. п. інж. Бориса Матушевського.

Управа 337-го Відділу УНСоюзу ім. Івана Франка в Балтимор — 72 дол., замість квітів на могилу бл. п. Анни Чорній, одної з основників того Відділу, зібраних під час похоронів.

Українське Лікарське Товариство, Відділ Огайо — 50 дол., замість квітів на могилу бл. п. д-ра Леоніда Романовського.

Христина і Осип Касюхнич — 25 дол., замість квітів на свіжу могилу брата і шваґра св. п. Василя Дубаса.

Ольга і Ярослав Чипак — 25 дол., замість квітів на могилу сл. п. Марії Блаженко.

•

Дякуючи Жертводавцям за пожертви, линемо до Господа з молитовними проханнями, щоб дарив Померлих вічним спокоєм і радістю.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФКУ

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла від нас
наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА, ТЕТА і ШВАҐЕРКА

бл. п.

СОФІЯ з СИНЕНКІВ ГРИБИК

бувша учителька й управителька народних шкіл в Старуні й Старуні Красній, повіт Надвірна, Галичина.

Цією дорогою складаємо нашу подяку о. парохові церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, о. М. Кучмякові за відслуження Панахиди й похорону, а о. Дмитрові Библіву за уділення Покійній Маслосвяття та кількаразове відвідування в лікарні й молитви.

Дякуємо також п. М. Добошеві за співучасть у похоронній відправі.

Дуже дякуємо пп. д-рам Юрієві Стефанівському та М. Олесницькому за жертвенне відвідування Покійної в лікарні.

Рівнож дякуємо Тим, що взяли участь в Панахиді й похоронах.

Дякуємо за квіти й вислови співчуття, так усно як і листовно.

Вкінці сердечно дякуємо Тим, що пожертвували цілорічні молитви й згадування в Св. Літургіях за душу Покійної.

Наша подяка належиться також похоронному заведенню Литвин і Литвин за солідне переведення похорону та за ввічливе й тепле ставлення до нас.

Нехай Господь Бог нагородить Вас всіх стократно.

ВАСИЛЬ — чоловік
ЛЮБА МАРТА — дочка з чоловіком МИРОСЛАВОМ РОГОВСЬКИМ
НЕСТОР РОГОВСЬКИЙ — внук
ЛЮБА СТЕЛЬМАХ — прибрана дочка
Дальша Родина

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Стефана Гевака
на Наукове Т-во ім. Шевченка
20.00 долярів зложили
Анна і Володимир КАРИЙ

✝

Ділимося сумною вісткою, що 8-го липня 1977 р., на розрив серця, помер на 59-му році життя,
наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.

ДМИТРО РОХМАН

Покійний з Підгаєцького повіту, село Яблонівка.

Час похорону ще не устійнено, тому що тіло Покійного ще в Европі. В слідуючому повідомленні буде сказано коли відбудеться похорон.

Горем прибиті:
дружина — ОЛЕНА
сини:
МИКОЛА
БОГДАН з дружиною КЛАВДІЄЮ
ЯРОСЛАВ з дружиною ЛЮБОЮ
і внуком ТАМИСОМ
Сестра в Україні
та ближча і дальша Родина в Америці й Україні

ПОДЯКА

26-го березня 1977 р. в Монтреалі, Канада,
упокоївся в Бозі
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

сл. п.

Проф. РОМАН БРИКОВИЧ

Цією дорогою складаємо сердечну подяку д-рові Я. Остаповичеві за його віддану опіку над Покійним, як також всеч. о. В. Бринявському і панам В. Ронішеві, Й. Мацукові та В. Гаврилюкові за ласкаву послужливість своїм часом та автами, коли тільки виникла потреба в зв'язку з недугою Покійного.

Особливо ми вдячні паням Я. Бринявській, З. Мацук та Л. Брикович за їхню поміч у догляді Недужого та Всім, що відвідували Його вдома й у шпиталі та своєю присутністю розважали Покійного в тяжкий час Його життя.

Всеч. о. В. Бринявському щире спасибі за уділення послідніх обрядів.

За панахидні і похоронні Богослужби дякуємо всеч. о. деканові І. Гаврилюкові, всеч. о. мітратові Я. Гаймановичеві, всеч. о. д-рові І. Мончакові та всеч. о. В. Бринявському, а настоятелеві Православного Собору св. Софії всеч. о. І. Куташеві за його присутність на похоронній Літургії. Особлива наша вдячність належиться всеч. о. В. Бринявському за прощальне слово під час Служби Божої.

За внесення прапорів на Панахиди дякуємо організаціям Ліги Визволення України та Товариству Колишніх Вояків УПА, а студентам Курсів Українознавства ім. митр. А. Шептицького за численну участь. Дякуємо Пластункам і Пластунам, які зворушливо прощали свого професора відспіванням молитви „Отче Наш". Дякуємо хорові церкви Успіння Божої Матері під проводом проф. д-ра В. Грицая за участь у похоронних відправах. Складаємо подяку Організаціям, Знайомим і Рідні за вінки, якими прикрашено домовину в похоронному домі.

Дякуємо дир. М. Андрухову за прощальне слово над могилою від імені монтреальської ґромади, д-рові Ю. Левицькому за слово від Учительської Ради Квебеку та від студентів Курсів Українознавства, почесному голові КУК, сеньйорові А. Гукалові та всеч. о. деканові І. Гаврилюкові за прощання від імені Деканату.

Зокрема щиро дякуємо промовцям під час тризни: всеч. о. деканові І. Гаврилюкові, господареві тризни, п. В. Гладкому, голові Церковного Комітету, проф. О. Павліву, що промовляв від імені учителів Курсів Українознавства довголітнім директором, яких був Покійний, інж. Я. Чолієві, що промовляв від імені Визвольного Фронту, ред. Я. Пришлякові за слово від Української Народної Каси, мґр. Б. Климовському за слово від місцевого Комітету за Український Католицький Патріярхат, проф. О. Кушнірові, приятелеві рідні Бриковичів з молодих літ. Дякуємо ред. В. Барагурі за слово від рідні Покійного. Вкінці дякуємо добродійці Я. Бринявській та п-ву Ю. і З. Бринявським за зорганізування спільного обіду.

Дякуємо інж. Я. Савці, панові І. Ґольденберґові та мґр. Б. Климовському за переведення збірки на Фонд Патріярхату згідно з волею Покійного, а всім Жертводавцям за щедрі датки.

Дякуємо всім Особам, які своєю присутністю на похоронах звеличали пам'ять Покійного, а особливо паням О. Богатюковій, С. Барановській, Л. Рибаков, д-р К. Кушнір, проф. О. Кушнірові, інж. П. Балагутракові та панові Д. Попадинцеві, які не пожаліли труду прибути здалека.

Всім Вам, наші Дорогі Пані і Панове за Ваші молитви, за Заупокійні Служби Божі та за вислови співчуття особисті чи листовні, наше щиросердечне спасибі.

Дружина — МАРІЯ БРИКОВИЧ
Донька — КАТРЯ ЧЕРВОНЯК з Родиною
Син — ІВАН БРИКОВИЧ з Родиною

Поазбучний список Жертводавців

на Патріярший Фонд

замість квітів на могилу

бл. п. проф. Романа Бриковича

Установи: Курси Українознавства ім. митр. А. Шептицького 30.00, Українська Шкільна Рада Квебеку 30.00, Українська Народна Каса 100.00.

Андрусишин І. 5.00, Андрусяк М. 5.00, Андрухів М. 5.00.

Багира В. 10.00, Балагутрак П. 100.00, Балицький Б. 10.00, Бальор І. і Т. 3.00, Барабаш С. 10.00, Барагура В. і М. 50.00, Барановські М. і С. 20.00, Барицькі Л. і С. 25.00, Бачинська І. 25.00, Бачинські, родина 5.00, Березовський В. 5.00, Бородайлюк М. 5.00, Брикович В. і Т. 50.00, Брикович І. і Д. 100.00, Брикович К. 20.00, Брикович Л. 75.00, Брикович М. 70.00, о. Бринявський В. з родиною 25.00, Бродович В. і Н. 20.00, Бродович Г., О. і М. 25.00, Бегера В. 5.00, Бушар-Вербицька М. і П. 15.00.

Вальків В. 10.00, Ватаманюк І. і С. 5.00, Вербицька К. 20.00.

Гаврилюк В. 5.00, о. Гаврилюк І. 20.00, Гаврилюк М. і Л. 20.00, Гаврилюк П. і Б 30.00, Ганас С. і Д. 15.00, Гарасимович С. 10.00, Гафтар М. 5.00, Гіриак С. 5.00, Гладилович А. і М. 5.00, Гладкий В. 15.00, Глуховецький Е. 6.00, Горечі З. і О. 5.00, Горняткевич Д. і Д. 50.00, Грицай І. 10.00, Гуменний Я. 5.00, Гупалівський П. 10.00.

Ґайда М. 5.00, Ґарбачевська-Гилл Л. і П. 20.00, Ґельнер О. і К. 5.00, Ґенгало П. і С. 10.00.

Давидович М. 5.00, Дажене М. 10.00, Данко В. 5.00, Дем'янчук В. 10.00, Дзерович М. 5.00, Дмитрів В. і Н. 5.00, Добровольські О. і А. 25.00, Довбуш М. і М. 10.00, Дольницькі А. і О. 10.00, Доманчук А. 5.00, Дорош О. і Я. 20.00, Дубас П. і В. 10.00, Думановський Б. 50.00, Дякунчак І. і Х. 20.00.

Жук, родина 25.00, Заяць М. 5.00, Іроденко В. 10.00.

Канюка І. 5.00, Карапінка Е. 25.00, Келебай К. і І. 10.00, Келебай Я. 5.00, Кінах М. 5.00, Клецор О. і Л. 10.00, Клецор М. і Н. 25.00, Климовський Б. 10.00, Кліма Н. і О. 5.00, Коваль В. 5.00, Коваль І. 5.00, Ковальські Б. і А. 10.00, Когутяк К. і Д. 10.00, Козак М. 5.00, Козуляк Ю. 10.00, Колянківський Я. 5.00, Комарницький І. 5.00, Комісар М. 20.00, Король І. 5.00, Кручовий Ю. 10.00, Кузишин Н. 5.00, Кулицькі О. і М. 10.00, Куплъовський Р. 10.00, Курицькі В. і М. 5.00, Куцях С. і П. 10.00, Кучарська О. 25.00, Кучарський О. 10.00, Кушнір О. 10.00.

Лапчак І. 2.00, Лебідь М. 10.00, Левицька Л. 20.00, Левицький Ю. і Л. 10.00, Ленько Ф. 5.00, Лисович І. 5.00, Литвин В. 10.00, Лихач В. і М. 20.00, Лихач М. 10.00, Любка В. 2.00.

Маср Б. 20.00, Мандзій О. і З. 5.00, Мандрик М. і О. 15.00, Маців Б. і О. 10.00, Мацук О. і С. 20.00, Мельник Б. 10.00, Меренюк В. і С. 10.00, Микитюк І. і С. 5.00, Миколинський В. 10.00, о. Мончак І. 10.00, Мончак М. 10.00, Мот М. 10.00.

Нечай О. 5.00, Олійник О. 5.00, Осаківський П. 5.00, Ощипко Г. 5.00.

Павлів О. і І. 20.00, Павлівець М. 2.00, Пасічняк В. 5.00, Пастернак К. і А. 10.00, Петрашко С. 5.00, Петринець М. 5.00, Псх В. 3.00, Покиньборода Р. і М. 5.00, Полюга Р. і А. 10.00, Попадинець Д. 10.00, Пришляк І. 10.00, Пришляк Я. 10.00, Путко І. 10.00.

Раковський В. 10.00, Ратайський Г. і Е. 10.00, Ребізат С. 5.00, Романишин Г. 10.00, Романишин Р. 5.00, Роніш В. 10.00.

Савицький В. 30.00, Савка Б. 10.00, Савка [illegible] 10.00, Савка С. 10.00, Савка Я. 50.00, Самсон В. 5.00, Сеник А. й І. 5.00, Сенишин, родина 10.00, Синовицький В. і М. 5.00, Сисак М. 10.00, Сливинський Л. 5.00, Сорочан Є. 10.00, Сохоцькі М. і Х. 110.00, Стефанюк Р. 10.00, Стефанюк С. і К. 10.00, Стрілецька М. 5.00, Судчак О. 5.00, Сунак А. 5.00.

Туз, родина 10.00, Феник А. 10.00, Фіголь М. 5.00, Фіголь П. 5.00, Ходан С. 5.00, Цейко І. 5.00, Цибушник В. і В. 5.00, Цяпа О. 5.00.

Чабан Г. і М. 5.00, Червоняк М. 50.00, Червоняк Я. і К. 100.00, Чолій Я. і М. 20.00, Чумак А. 10.00, Шептицький Г. 5.00, Шнурівський С. і М. 15.00, Штик Ф. 5.00, Юрчишин Й. 10.00, Ярош М. 5.00.

Разом .... 2,628.00 дол.

ФІНАНСОВІ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

роди забезпечень, які ми маємо для працівників, чи на наших реальностях.

Платні працівників дали суму $106,277, і зросли на, приблизно, $8,500.

На акцію, яку ми переводили в травні ц.р., у Вашингтоні, ми були приготовані видати не більше, як $15,000.- По сьогоднішній день видано суму $5,631.16 з каси УНСоюзу, тобто 1/3 зі сподіваного видатку. Наші різні акції в обороні дисидентів, та в допомозі їх родинам цього року включають такі видатки:

1) Допомога родинам — $1,708.26.

2) Друк Декларації і Меморандум ч. 1, Української Громадської Групи — $1,533.90.

3) Друк додаткових документів і їх розповсюдження — $1,000.00.

4) Акція у Вашінгтоні $5,631.16.

Разом виплачено — $9,873.32

Крім цих сум виплачено $300.00 через УККА на акцію оборони дисидентів під час Конвенції Юнії Американських Автомобілевих Робітників у Лос Анджелесі, Каліфорнія.

Кошти наших різних інших акцій протягом звітового часу були:

I. 21-го травня ц.р. відбувся на „Союзівці" З'їзд голів Окружних Комітетів. Зворот Коштів подорожі виносив суму $1,039.12. Не включені є кошти цих голів, що є заразом членами Головного Уряду і залишилися брати участь у Річних Нарадах. Ще нам не відомі кошти нічлігу на „Союзівці".

II. На початку червня ц.р. відбувалися градуації в Школах Українознавства. Згідно з рішенням головного Уряду, виплачено відмінникам 85 нагород по $25.00, на загальну суму $2,125.00.

III. В часі від 19-го до 24-го червня, відбувся на „Союзівці" секретарсько-організаційний курс. Кошти переїзду дали суму $2,622.- Передбачаю, що враз із коштами однотижневого побуту на „Союзівці", ці курси будуть коштувати нашій організації понад $6,100.-

Звіт головного секретаря Володимира Сохана

В першій половині 1977-го року секретарі та організатори приєднали для УНСоюзу 1,477 нових членів, в тому 424 членів у деп. молоді, 810 в деп. дорослих та 243 грамоти акцидентового забезпечення. В перших днях липня до цього засідання наспіло вже до Головної Канцелярії 45 аплікацій на нові грамоти забезпечення. У перших шести місяцях 1977-го року втратив УНСоюз 184 членів в наслідок суспендувань, 446 членів померло, 423 вибрали передчасно грошові звороти, 550 одержали повні виплати за дозрілі грамоти вивінувального забезпечення і 539 членів сплатили повністю вкладки за свої грамоти кляс Р-20 та Р-65. Це перше півріччя позначилось дещо більшими втратами в членстві в наслідок смертних випадків, зокрема декількома смертними випадками в наслідок нещасливих випадків, та більшим числом передчасних виплат грошових зворотів і дозрілих грамот кляс Е та Р. Зроблені покищо підсумки руху членства тільки за 5 місяців 1977 року виказали втрату на чисто 309 членів у загальному числі членства, яке включає грамоти виплачені та на безплатному продовженні, і втрату 597 членів у числі активних членів. З кінцем травня 1977-го року нараховував УНСоюз 87,420 членів, з чого активних було 67,732, а решта на виплаченому забезпеченні і на безплатному продовженні. Порівняльні числа стану членства показують, що УНСоюз осягнув вершок свого активного членства у 1967-му році, а найбільше число всього членства при кінці 1970-го року. Статистики нових членів за останніх 12 років дають основу сподіватися більшого числа нових членів в другій половині 1977-го року з огляду на Конвенцію у 1978-му році.

До річного засідання Головного Уряду були видруковані та розіслані всім членам Головного Уряду звіти тих урядовців, які прислали свої звіти до Головної Канцелярії навіть два тижні перед початком річного засідання. Досі отримав я вже всі звіти членів Головного Уряду, за виїмком одного. Резолюції та рекомендації, що їх схвалило річне засідання Головного Уряду, зібрав я та підготовив до друку негайно після закінчення нарад так, що всі вони появилися на сторінках першого числа „Свободи" після річного засідання.

У звітовому часі взяв я теж участь в нарадах голів Окружних Комітетів на Союзівці та був викладачем на цілотижневому курсі для секретарів і організаторів, який відбувся на Союзівці з участю 28 нових секретарів та організаторів.

Всі праці Рекордового Відділу стараємось виконувати на час, а то і скоріше, завдяки відданій праці і співпраці поміж собою персоналу Рекордового Відділу. Склад цього Відділу все ще треба поповнити кваліфікованою силою зі знанням української та англійської мови. У звітовому часі вже сплачено повністю набуту два і пів роки тому IBM машину, на якій друкуємо викази членів і виконуємо інші роботи, та набуто новий сортар О83 з комбінованим контрактом винайму і купна його до 36 місяців. Секретарям Відділів розіслано у звітовому часі нове видання статуту УНСоюзу, яке видруковано після того, як всі стейти і провінції, в яких УНСоюз має дозволи на ведення забезпеченевого підприємства, апробували остаточно зміни статуту, затверджені на останній Конвенції.

Звіт головного організатора Степана Гавриша

За перших шість місяців цього 1977-го року УНСоюз придбав 1,477 нових членів на загальну суму забезпечення 3,721.500.00 долярів. В організаційній праці в цьому часі найкращі успіхи мали Округи: Філядельфія (182 нові члени), Чікаго (151), Клівленд (134), Ню Йорк (100) і Детройт (84). З поодиноких Відділів найбільше членів в тому часі здобули Відділи: 51 в Чікаго (секретар п. Ольшанський) — 39 членів, 153 у Філядельфії (секретар інж. Скіра) — 32 члени, 106 в Чікаго (секретар мгр Ничай) — 26 членів, 163 у Філядельфії (секретар п. Дула) — 25 членів та 78 у Майнерсвілл (секретар п. Петрунцьо) — 23 члени. З відділових секретарів найкращі успіхи мали: М. Ольшанський (35 членів), Т. Дула (25), І. Петрунцьо (23), В. Рефт (20) і Р. Татарський (17). З відділових секретарок-жінок найуспішнішими були: Віра Баніт — 17 нових членів, Квітка Стецюк — 16, Анна Гарас — 15 та Стела Раєн і Марія Дейчаківська по 13 нових членів.

Канадські Округи УНС в першому півріччі ц. р. зорганізували 136 нових членів із призначеної їм квоти 350 членів. Поодинокі Округи в Канаді здобули: Монтреаль — 55 членів, Торонто — 45, Ніягара — 19 і Захід — 17.

Звітодавець в дальшому інформував про такі організаційні заходи й акції, як третя з черги Конференція голів Округ на Союзівці 21-го травня, дуже успішний сьомий з черги Центральний Курс секретарів-організаторів на Союзівці в тижні від 19-го червня з участю 28 курсантів, акція в справі „Клюбу Десятників", постійні контакти з головами Округ та секретарями Відділів, пошукування нових організаторів, акція серед студентів-стипендистів в справі акцидентового забезпечення та ряд інших. Головний організатор закінчив свій звіт загальними інформаціями про організаційні пляни на найближчу мету.

Заступниця головного предсідника пані Марія Душник

була активна в організаційній кампанії, приготовила відповідну статтю до жіночих журналів із наголошенням ваги і вартости життєвого забезпечення в УНСоюзі, взяла участь у спеціяльній акції УНС у Вашінгтоні в обороні українських політв'язнів в СССР та мала ряд репрезентативних виступів.

Після вичерпання порядку нарад, пані М. Душник ще окремо поінформувала про свої тритижневі відвідини в Европі та зустріч з українцями в шести европейських країнах.

Головний директор УНС на Канаду сен. Павло Юзик

насамперед коротко подав про причину своєї відсутности на річних нарадах Головного Уряду УНС в травні цього року, бувши саме в тому часі парляментарним репрезентантом Канади на зборах Асамблеї НАТО в Бельгії. На цих зборах він — як про це своєчасно інформовано — мав нагоду видвигнути справу нехтування людських прав в підсовєтській Україні, піднести справу київської Української Гельсінкської Групи і, зокрема, справу нищення Церков та переслідування за релігію. Сен. Юзик вже має призначення на участь в річних зборах НАТО в Парижі і раніше буде на нарадах цієї оборонної установи в Римі.

Активність УНС в Канаді, зокрема організаційна, все ще залягає, але звітодавець має добрі надії на її розгорнення в недалекому майбутньому. Цю надію збільшує факт, що в Канаді, в місті Торонті, вже діє Канадська Канцелярія УНС в якій урядує головний агент (Чіф ейджент) УНС на Канаду, п. Богдан Зорич. Про відкриття та функцію цієї Канцелярії буде подане вкоротці окреме повідомлення.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис

коротко поінформував про свою організаційну і репрезентаційну активність, яка влючала участь у благословенні наріжного каменя нової церкви св. Юра в Ню Йорку, участь в курсі секретарів на Союзівці в червні, репрезентацію УНСоюзу, разом з головним секретарем Володимиром Соханом, на зустрічі українців Америки і Канади на оселі СУМА в Елленвіллі та ін.

Звіт головного предсідника Йосипа Лисогора

Подаючи традиційно загальний огляд стану і розвитку УНСоюзу, звітодавець у першу чергу ствердив солідний стан і надійний дальший розвиток фінансів та інвестицій УНСоюзу. Принайму приміщень в Українській Будівлі УНСоюзу поважно збільшилися, як збільшилися прибутки в „Свободі" і на Союзівці, хоча збільшилися також і видатки. Прибутки Української Національної Корпорації УНС, що формально займається адміністрацією Української Будівлі виносили в першому півріччі 1977 уже 757,924.96 долярів (у порівнянні з 488,788.31 в тому самому часі попереднього року), видатки виносили 514, 406.99 долярів, отже вже було 243,517.89 прибутку. На пропозицію заступника гол. предсідника Екзекутивний Комітет вирішив, щоб цей прибуток використати частинно на сплату відсотків від інвестицій УНСоюзу, а частинно на сплату капіталу, позиченого на покриття коштів будови. Гол. предсідник в дальшому поінформував про постійно збільшувані позички від членів на боргові зобов'язання, що досі вже переступили чотири мільйони долярів.

Організаційний стан все ще не є заловільний. Правда, деякі Округи виявляють посилення організаційної праці та збільшення її успіхів, але в ряді Округ все ще праця не поступає заловільно.

Заловільно в кожному відношенні працює Рекордовий відділ.

Звітодавець в дальшому звітував ще про заходи для будови чи придбання і влаштування дому чи домів для сеньйорів УНСоюзу, про табори дітей і культурні курси на Союзівці, про справу продажу старого будинку, яка дещо комплікується тим, що докуплений біля нього будинок становить історичну пам'ятку, про ще один мешканевий будинок при Гренд вулиці, адміністрацію якого запропоновано УНСоюзові. Окремо згадав звітодавець про спеціяльну акцію УНС у Вашінгтоні в обороні українських політв'язнів, успіх якої треба завдячувати головним ралним д-рові Миронові Куровасеві, проф. Тарасові Шмагалі та Євгену Іванцеву.

Звіт ред. А. Драгана

Ред. А. Драган у своєму звіті коротко поінформував Головний Екзекутивний Комітет про загальний стан в міжнародній політиці, зокрема у зв'язку з обороною людських прав, що стала одною з головних проблем американської закордонної політики, та зв'язані з цим можливості і нагоди для оборони цих прав в Україні. В українській політиці справа дисидентів становить головну проблему. Відрадним явищем вважає звітодавець дальші тенденції консолідації українських сил і активностей у вільному світі, а до негативних явищ треба зарахувати в першу чергу помітне збільшування байдужости, а то й втечу від громадського життя та обов'язків серед українського поселення.

Всеканадський український фестиваль в Давфині

Окремою точкою на порядку нарад Екзекутиви була справа традиційного вже Всеканадського українського фестивалю в Давфіні в Манітобі, тісно пов'язаним з УНСоюзом з уваги на першу в Канаді Українську Службу Божу, яку в тій частині Манітоби відправив 80 років тому висланник УНСоюзу, тодішній редактор „Свободи" о. Нестор Дмитрів. Вирішено репрезентацію УНС на тому Фестивалі, як також рішено опублікувати окремою брошурою в українській і англійській мовах готову вже працю д-ра М. Марунчака, спеціяльно написану з цієї нагоди. Рішено також видати спеціяльне видання „Українського Тижневика".

Альманах УНС на 1977-ий рік.

Окремо обговорено також справу вже поважно спізненого, головно з технічних причин, видання Альманаху УНСоюзу. Не зважаючи на це спізнення, рішено цей Альманах таки видати і за неповних два тижні він уже друкуватиметься.

Розглядом та вирішенням ряду інших фінансових, організаційних, репрезентаційних справ закінчено ці чергові наради Головного Екзекутивного Комітету УНС.

Вшанування о. митрата В. Білинського в Пассейку

— „Наш парох о. Володимир Білинський вславився досягненнями та успіхами не лише для нашої парафії, але й для Помісної Української Католицької Церкви вцілому своєю працею для встановлення і утвердження Патріярхату рідної Церкви", — сказав д-р Мирослав Бих, голова Бенкетового комітету, відкриваючи бенкет з нагоди піднесення до гідности митрата пароха української католицької церкви св. Миколая в Пассейку о. В. Білинського.

Бенкет, улаштований місцевим Відділом УККА, відбувся 22-го травня ц. р. в Українській Централі в Пассейку з участю парафіян, представників місцевих організацій та багатьох позамісцевих гостей.

Провадив бенкетом голова УККА Северин Палидович, який після молитви, проведеної о. протопресв. митратом Т. Форостієм, парохом православної церкви Св. Вознесення в Кліфтоні, Н. Дж., привітав приявних на залі отців: о. декана Антона Борсу (Джерзі Ситі), о. крилошанина Антона Кучму з дружиною (Вест Айсліп, Лонг Айленд), о. Степана Клепарчука (Пассейк, Н. Дж.), о. Максима Маркова, ЧСВВ (Глен Ков, Н. Й.), о. Івана Мака (Мейплвуд, Н. Дж.), о. митрата Дмитра Савку (Аллентавн, Па.), о. студита Савастіяна (Пассейк, Н. Дж.), протопресв. митрата Теодора Форостія (Кліфтон, Н. Дж.), о. крилошанина Ярослава Шуста (Бриджпорт, Конн.); гостей з Філядельфії — д-ра Цісика, д-р Роману Навроцьку (Т-во Св. Софія), Мирона Баранецького („Провидіння"); Ліду Кобрицьку, представницю від Союзу Українок (Аргентина), яка була представником на Світовому Жіночому Конгресі в Канаді, як також сенатора Джозефа Гіркала (дем. Н. Дж.) і радного міста Пассейку Пітера Брюса.

Від Пластової станиці Пассейку-Кліфтону вітав отця митрата станичний інж. Федун. Він розповів про діяльність о. Білинського в різних ділянках церковного і громадського життя. „Отець парох, — сказав інж. Федун, — був співосновником УККА, він включив „Провидіння" до структури УККА. Він заснував три цілоденні парафіяльні школи. Завдяки його визначним організаторським здібностям збудовано новий Божий храм в Пассейку та виплачено всі борги. Прелегент розповів про інтенсивну діяльність отця митрата в Товаристві за патріярхат, підкреслюючи його тверду безкомпромісову настанову, що її він багатократно висловлював в своїх проповідях і у виступах на громадському форумі та якою керувався в усій своїй діяльності.

Радний міста Пассейку, вітаючи о. Білинського, повідомив, що на його внесок цей день в Управі міста Пассейку проголошено „Днем отця Білинського".

Северин Палидович прочитав телеграми-привіти від Блаженнішого, конгресмена Рова, від директора місцевої Школи Українознавства п-і Стефанії Квасовської та інші.

Далі слідували привіти: від Т-ва Св. Софії у Філядельфії пані д-р Романа Навроцька. Мирон Баранецький передав символічний дар любови від „Провидіння" в Філядельфії. Петро Рибецький (Церковна Рада парафії св. Миколая) розповів, між іншим, про адміністративні здібності о. Білинського, завдяки якому ми пишаємося новою, вільною від боргів церквою. „Кожна перла з його чудової митри заслужена", — сказав П. Рибецький. Отець митрат П. Савка, який знав о. Білинського ще з часів гімназійних в Перемишлі, поділився з приявними споминами про о. Білинського, якого вже тоді характеризували як безкомпромісового українського патріота та людину непересічної волі і цілеспрямованости. Отець Савка прочитав свою поему „Слава", присвячену приїздові Патріярха до Пассейку та висвяченню отця Білинського на митрата, як також оповідання власного пера „На фронті".

У дбайливо підготованих мистецьких точках, що перепліталися з привітаннями, взяли участь Капеля Бандуристів при станиці Б-ва Української Дивізії — УНА (Нюарк) під диригентурою п. Головацького; співочий гурток „Кобза" під проводом Андрія Фарміги (Пассейк), музичний гурток СУМА (Пассейк); танцювальний ансамбль при парафіяльній школі св. Миколая під керівництвом Романа Стеткевича (Пассейк).

Відповідаючи на привітання, о. митрат В. Білинський подякував членам Бенкетового комітету, парафіянам і гостям та всім виконавцям мистецьких точок. „Складаю подяку Патріярхові, що наділив мене гідністю митрата. Особливою честю є не так саме піднесення мене до гідности митрата, як те, що нього доверщив перший український Патріярх". Отець Білинський порівняв проголошення Патріярхату з актом проголошення незалежности української держави в 1918 році. „Ідімо за Патріярхом, який каже „Пер аспера ад астра" — через терня до зір, — закінчив отець Білинський, закликавши приявних заспівати в честь Патріярха з нагоди 85-річчя його уродин патріярший гимн „О, безконечно всещедрий Боже".

Приявні ухвалили відповідну резолюцію, яку вислано Блаженнішому.

Голова Бенкетового комітету д-р Мирослав Бих передав о. митратові В. Білинському подарунок — ікону роботи мистця Галини Титли та висловив подяку всім, хто своєю працею спричинився до успіху цього величавого торжества, а зокрема — п-і Любі Остап'як і п-і Галині Максимюк.

Свято закінчилося молитвою „Боже, вислухай благань", яку врочисто відспівали всі приявні.

Тамара Кардашинець

В Лондоні, Канада...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

зу. Офіційно коротким словом привітав присутніх голова ЦК ОДУМ-у Віктор Педенко, передаючи ведення програмою вечора Леонідові Ліщині. Вітали зустріч: Владика Миколай, який назвав зустріч, одним із засобів виховання молоді, що є також засобом боротьби проти ворога. Д-р А. Лисий, голова Головної Ради Коша Старших Виховників в ЗСА, привітав філії зі свого терену, наголошуючи привіт відновленій філії в Ню Йорку. О. Харченко, голова Головної Ради Коша СВ ОДУМ-у в Канаді, у своєму привіті наголосив присвяту сьогоднішньої зустрічі — українським політв'язням, які віддають своє життя за права людини. Їх дія довела до того, що сьогодні президент Картер зі своєї позиції найсильнішої держави світу виступав в обороні людських прав. Микола Співак, голова Дирекції Корпорації Оселі, привітав присутніх на зустрічі, пригадуючи, що майбутня розбудова оселі залежатиме від нас усіх, від нашої фінансової підтримки. Голова Головної Управи ТОП-у в Канаді І. Данильченко, як заступник голови Дирекції, сказав, що батьки сьогодні несуть відповідальність в розбудові оселі, щоб наша молодь була за їх горда. На закінчення пані О. Співак представила всіх пань (десять осіб), які невтомно працюють на кухні.

Служба Божа, дефіляда

В неділю Владика Миколай в сослуженні двох священиків відправив Архиєрейську Службу Божу, зводячи молитву за героїв — політичних в'язнів і всю українську молодь.

Зразу ж після Служби Божої відбулася дефіляда, в якій взяло участь кілька сот уніформованої одумівської молоді. Дефілядою проводив В. Кошарний. Микола Мороз коротко привітав всіх присутніх від ЦК ОДУМ-у.

Концерт

Концерт був попереджений промовою М. Лебединського, присвяченою українським політичним в'язням в Совєтському Союзі.

Сам концерт був своєрідним мистецьким змаганням. Тут виступала мальовничо-свіжа, жива, танцювальна група з Торонто „Веснянка" під керівництвом маєстра Л. Балдецького: славний „Привіт" і „Гопак" полонили публіку.

„Веснянку" доповнювали менші танцювальні групи з Чікаго своїми оригінальними „вечорницями" під керівництвом І. Іващенка, і з Клівленду своїм клівлендським гопаком.

Звучали ніжні й дорогі українській душі мелодії українських пісень на струнах рідного українського інструменту — бандури: ансамблю бандуристів з Міннеаполісу під керівництвом О. Амброзяк і ансамблю з Сент Кетринс ім. І. Котляревського під проводом Казанівського. Дальше виступали співочі гуртки з Сент Кетринс, Лондону й інших.

Свою вмілість показували віртуози струнного ансамблю з Чікаго під керівництвом В. Войтихова. Вони присвятили прекрасну в'язанку своїм братам політичним в'язням в Україні.

На закінчення концерту могутньо лунали бандури і голоси ансамблю бандуристів з Чікаго під проводом А. Луппо. Ролю конферансьє виконували Галя Радюк і Олексій Пошиваник.

Ватра

Під мерехтіння заходячого сонця запалала ватра, яка освітлювала веселі юні обличчя молоді. Тут почалося вільне життя молоді: спів, сміх, розмови і танці. Ватра палахкотіла, освітлюючи поворот додому всім тим, хто провів прекрасний час на одумівській зустрічі.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Повідомлення Адміністрації

З уваги на те, що в днях від 25 ЛИПНЯ до 6-го СЕРПНЯ, включно, „Свобода" НЕ БУДЕ ПОЯВЛЯТИСЯ — проситься всіх, хто мав би на цей час якісь оголошення, надіслати їх до публікації перед тією ДВОТИЖНЕВОЮ перервою.

ТАРЗАН, Ч. 7788. Вказівки Помпуса

— Я накреслив кілька думок про сцену смерти, пане Помпус...

— Будь певний, що тільки Фавн відкрис цей кошик... І тільки в момент, коли Клеопатра має нібито повняти самогубство!

— Шкода, що ви не будете тут, щоб бачити ту сцену!

— Мені теж шкода, Мек... Однак, якщо ти добре вив'яжешся із свого режисерського завдання, то зробиш мені велику прислугу!

— Старатимусь виконати все якнайкраще, пане Помпус!